

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3780/2019
23.10.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Бранка Станића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., са боравиштем у ..., чији је пуномоћник Бранко Бабић, адвокат из ..., против мал. туженог ББ, чији је законски заступник мајка ВВ обоје из ..., чији је пуномоћник Станко Борас, адвокат из ..., ради измене одлуке о издржавању, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 161/19 од 14.03.2019. године, у седници одржаној 23.10.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж2 161/19 од 14.03.2019. године и пресуда Првог основног суда у Београду П2 1191/17 од 20.12.2018. године, тако што **СЕ ОБАВЕЗУЈЕ** тужилац АА из ..., са пребивалиштем у ... да на име свог доприноса за издржавање за мал. ББ месечно плаћа износ од 400 CHF, уплатом на означени текући рачун законске заступнице мајке ВВ, сваког првог до петог у месецу за текући месец, почев од 20.12.2018.године,па убудуће док за то буду постојали законски услови.

Овом пресудом се мења пресуда Првог основног суда у Београду П2 5205/13 од 09.03.2016. године, у погледу обавезе издржавања малолетног детета.

У преосталом делу ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 161/19 од 14.03.2019.године се **ОДБИЈА** као **НЕОСНОВАНА**.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка, па свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Образложење

Први основни суд у Београду је пресудом П2 1191/17 од 20.12.2018. године ставом првим изреке, делимично усвојио тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се измени одлука утврђена пресудом Првог основног суда у Београду П2 5205/13 од 09.03.2016. године, у ставу четвртном изреке у односу на висину издржавања, па је обавезао тужиоца да на име свог доприноса за издржавање мал. ББ, плаћа месечно износ од 300 CHF (швајцарских франака) почев од дана пресуђења, па убудуће док за то буду испуњени законски услови сваког првог до

петог у месецу за текући месец уплатом на текући рачун мајке, законске заступнице малолетног туженог. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца у делу у ком је тражио да се његова обавеза умањи испод досуђених од 300 CHF до тражених 200 CHF, односно за још 100 швајцарских франака као неоснован. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Апелациони суд у Београду је пресудом Гж2 161/19 од 14.03.2019. године, преиначио првостепену пресуду тако што је одбио као неоснован тужбени захтев тужиоца за измену одлуке о издржавању утврђену пресудом Првог основног суда у Београду П2 5205/13 од 09.03.2016. године, којом је обавезан да на име свог доприноса за издржавање малолетног детета плаћа износ од 650 CHF, тако што би га обавезао да убудуће плаћа износ од 300 CHF месечно. Ставом другим изреке, одбијена је жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у ставу трећем изреке.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је изјавио благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 55/14), па је оценио да је ревизија тужиоца делимично основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Првог основног суда у Београду П2 5205/13 од 09.03.2016. године, разведен је брак ВВ и АА, а њихово малолетно дете син ББ рођен ... године у ..., поверен је мајци на самостално вршење родитељског права, уређен је начин виђања детета са оцем на начин ближе наведен у изреци пресуде, а тужилац АА је (према споразуму родитеља) обавезан да на име свог доприноса за издржавање заједничког малолетног сина плаћа месечно износ од 650 CHF (швајцарских франака). У време доношења ове одлуке малолетни ББ и мајка су живели у ..., али су се убрзо након тога преселили у ..., где и сада живе у стану њених родитеља. Тужилац као и у време доношења претходне одлуке, живи и ради у ... а околности на страни тужиоца су се промениле утолико што је засновао нову брачну заједницу, супруга му је незапослена, па њој плаћа здравствено осигурање од 250 CHF швајцарских франака, запослио се у другој фирми где остварује зараду од 3.900 швајцарских франака. Такође, тужилац ако хоће да види мал. сина мора да се изложи додатним тошковима путовања, када долази у Мајка малолетног туженог је запослена у ... где остварује зараду од 30.000,00 динара. Мал. ББ сада живи у ..., има ... година, иде у вртић- ... и има додатне активности (пливање, брејк денс, часове енглеског језика), иде на излете са вртићем, летовања и зимовања, поред трошкова за становање, одећу, обућу и играчке. Утврђено је да месечне потребе за малолетног ББ износе 50.000,00 динара, при чему је суд имао у виду да је минимална сума издржавања у смислу члана 160. став 4. Породичног закона коју периодично утврђује министарство надлежно за породичну заштиту 26.068,00 динара.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио да су се сагласно члану 164. Породичног закона стекли услови за измену раније пресуде из 2016. године, у односу на висину доприноса тужиоца за издржавање малолетног туженог оцењујући да је за задовољење потреба мал. тужиоца потребан утврђени износ од 50.000,00 динара, па је зато обавезао тужиоца да доприноси издржавању мал. детета месечним износом од 300 CHF.

Другостепени суд је оценио да је првостепени суд погрешно применио материјално право, приликом утврђивања висине месечног износа издржавања. Према његовом становишту нису испуњени услови за измену висине издржавања одређене правноснажном пресудом из 2016. године. Наиме, сматрао је да се износом од 650 CHF (швајцарских франака) неће угрозити тужиочева материјална егзистенција као дужника издржавања, због чега је одбио захтев.

Овај суд сматра да тужилац у ревизији основано указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право када је оценио да се нису стекли услови за измену пресуде од 09.03.2016. године смањењем износа којим тужилац треба да доприноси издржавању мал. ББ, јер су се ови услови стекли услед промене околности.

Према одредби члана 164. истог Закона висина досуђеног издржавања може се повећати или смањити, зависно од промене околности на основу којих је донета претходна одлука.

Одредбом члана 160. Породичног закона прописано је да се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања, а потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода и других околности од значаја за одређивање издржавања, док могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе да издржава друга лица и других околности од значаја за одређивање издржавања.

Имајући у виду ову законску одредбу и утврђене чињенице, по оцени Врховног касационог суда, стекли су се услови за смањење тужиочевог доприноса у издржавању мал. ББ јер износ од 650 CHF досуђен ранијом пресудом представља резултат споразума родитеља о висини доприноса оца за издржавање детета, па суд тада није ценио реалне потребе детета и у време када су мал. тужилац и његова мајка су живели у Тужба у овој правној ствари је поднета након што се малолетни тужени са мајком преселио у ..., па су се његове потребе смањиле (процењене су на 50.000,00 динара, месечно). Због пресељења и трошкови живота су се смањили, јер потребе детета тј. трошкови живота детета у ... нису исти као у ..., а могућности тужиоца су се у међувремену смањиле јер је засновао нову брачну заједницу, (супруга му је незапослена, па њој плаћа здравствено осигурање) и запослио се у другој фирми (где остварује мању зараду), због чега су испуњени услови за смањење раније досуђеног износа издржавања применом члана 164. ПЗ на износ од 400 CHF у складу са одредбама чланова 6. став 1, 154. став 1, 160, 161. и 162. Породичног закона Републике Србије и Конвенције о правима детета (члан 2, 3. и 27.).

Врховни касациони суд ценећи околности конкретног случаја налази да је у овим околностима отац у обавези да доприноси издржавању мал. детета месечним износом од 400 CHF (швајцарских франака). На овај начин имајући у виду и допринос мајке мал. тужени ће моћи да задовољи своје потребе школовања, ваншколских активности, исхране, одеће, обуће као и трошкове летовања, онако како их је определила мајка малолетног тужиоца и утврдили нижестепени судови. Такође, досуђеном висином издржавања мал. туженом ће бити омогућен животни стандард који ужива и тужилац, а неће бити угрожена његова егзистенција.

Неосновани су наводи ревизије да није у могућности да доприноси издржавању свог детета мал. туженог, износом већим од 300 CHF јер тужилац у поступку пред првостепеним судом, а ни у поступку по жалби под условом из члана 372. ЗПП то није доказао (није доставио медицинску документацију на основу које би се евентуално утврдила његова смањена радна способност). Напротив, из утврђених чињеница произилази да је тужилац млад и радно способан (рођен 1984. године), па је у могућности да стиче зараду и додатним радом (као радник обезбеђења, које послове је обављао и раније) и тако обезбеди износ који је потребан да задовољи како своје личне потребе, тако и потребе лица која је дужан да издржава. Само од његовог ангажовања и напора зависи висина прихода коју месечно остварује. Тужилац је у обавези да ангажује све своје могућности и уложи додатни напор да на све дозвољене начине обезбеди средства за издржавање малолетног детета, као и за трошкове путовања у Србију, ради одржавања личних односа са мал. дететом, а све у најбољем интересу мал. сина у складу са чланом 6. и 266. Породичног закона.

Врховни касациони суд је одбио захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка без обзира што је он делимично успео у том поступку примењујући принцип правичности у смислу члана 207. Породичног закона.

Из наведених разлога одлучено је као у изреци пресуде на основу члана 416. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић